

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2015. október 6.*

„Előzetes döntéshozatal — Áruk szabad mozgása — Azonos hatású intézkedések — Németországban szabadon forgalmazott termékek — Termékek, amelyek tekintetében Romániában jóváhagyási ellenőrzéseket kell végezni — Más tagállam forgalmazója által kiállított megfelelőségi nyilatkozat — Az e termékek szabad forgalmazásának lehetővé tételéhez elégtelennek minősített nyilatkozat — A kölcsönös elismerés elve — Részleges elfogadhatatlanság”

A C-354/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunalul Cluj (Kolozs megyei törvényszék, Románia) a Bírósághoz 2014. július 22-én érkezett, 2014. június 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **SC Capoda Import-Export SRL**,

valamint

a **Registrul Auto Român** és

Benone-Nicolae Bejan között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök (előadó), J. L. da Cruz Vilaça és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a SC Capoda Import-Export SRL képviseletében C. Costaş ügyvéd,
- B.-N. Bejana a saját képviseletében,
- a román kormány képviseletében R.-H. Radu és A. Buzoianu, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Nicolae, Talabér-Ritz K. és G. Wilms, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: román.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 34. cikknek, a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkatrészeinek [helyesen: összetevőinek] és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról szóló, 2007. szeptember 5-i 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („keretirányelv”) (HL L 263., 1. o.) 31. cikke (1) bekezdésének, valamint a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2002. július 31-i 1400/2002/EK bizottsági rendelet (HL L 203., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 158. o.) 1. cikke (1) bekezdése t) és u) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az SC Capoda Import-Export SRL (a továbbiakban: Capoda) és a Registrul Auto Român (román gépjármű-nyilvántartás, a továbbiakban: RAR), valamint B.-N. Bejan között, gépjárművekhez való új alkatrészeknek a Capoda általi forgalmazása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2007/46 irányelv

- 3 A 2007/46 irányelv (14) és (15) (27) preambulumbekkezdése a következőket állapítja meg:
 - „(14) A járművekre vonatkozó jóváhagyási jogszabályok fő célja annak biztosítása, hogy a forgalomba hozott új járművek, alkatrészek [helyesen: összetevők] és önálló műszaki egységek a biztonság és környezetvédelem magas szintjét biztosítsák. E cél érvényesülését nem csorbíthatja az, ha a jármű kereskedelmi forgalomba hozatalát vagy forgalomba helyezését követően arra bizonyos részeket [helyesen: alkatrészeket] vagy berendezéseket szerelnek. Ezért megfelelő intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy azokat a részeket [helyesen: azokat az alkatrészeket] vagy berendezéseket, amelyek járművekre szerelhetők, és amelyek jelentős mértékben ronthatják a biztonsági vagy környezetvédelmi szempontból alapvetően fontos rendszerek működését, jóváhagyó hatóság általi előzetes ellenőrzésnek vessék alá, mielőtt értékesítésre kínálnák. Ezek az intézkedések azon követelményekkel kapcsolatos műszaki rendelkezéseket jelentenek, amelyeknek az említett részeknek [helyesen: alkatrészeknek] meg kell felelniük.
 - (15) Ezeket az intézkedéseket csak korlátozott számú részre [helyesen: alkatrészekre] vagy berendezésre kell alkalmazni. [...] A[z ezen alkatrészekre vagy berendezésekre vonatkozó] jegyzék létrehozása során a Bizottságnak [...] méltányos egyensúly kialakítására kell törekednie a közúti biztonság javításának követelményei és a környezetvédelmi követelmények, valamint a fogyasztók, a gyártók és a forgalmazók érdekei között, az értékesítés utáni piacon lévő verseny megőrzésével párhuzamosan.”

4 Ezen irányelv 1. cikke a következőket írja elő:

„Ez az irányelv egy olyan harmonizált keretet hoz létre, amely a hatálya alá tartozó valamennyi új járműnek, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkatrészeinek [helyesen: összetevőinek] és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásához szükséges igazgatási rendelkezéseket és általános műszaki követelményeket tartalmaz a Közösségen belül történő nyilvántartásba vételük, értékesítésük és forgalomba helyezésük megkönnyítése érdekében.

Ez az irányelv létrehozza továbbá az ezen irányelvvel összhangban jóváhagyott járművekhez szánt részek [helyesen: alkatrészek] és berendezések értékesítésére és forgalomba helyezésére vonatkozó rendelkezéseket.

[...]”

5 Az említett irányelv 3. cikkének 26. pontja szerint az „eredeti részek [helyesen: alkatrészek] vagy berendezések” „olyan részek [helyesen: alkatrészek] vagy berendezések, amelyeket a jármű gyártója által a kérdéses jármű összeszereléséhez szükséges részek [helyesen: alkatrészek] vagy berendezések gyártására vonatkozóan megadott előírásoknak és gyártási szabványoknak megfelelően gyártanak. Ez a meghatározás magában foglalja azokat a részeket [helyesen: az alkatrészeket] és berendezéseket is, amelyeket ezen részekkel [helyesen: alkatrészekkel] és berendezésekkel azonos gyártósoron gyártanak. Amennyiben az ellenkezőjét nem bizonyítják, ezek a részek [helyesen: alkatrészek] eredeti részeknek [helyesen: alkatrészeknek] vélelmezhetők, ha a rész gyártója igazolja, hogy a részek [helyesen: az alkatrészek] minősége megfelel a kérdéses jármű összeszereléséhez használt alkatrészek [helyesen: összetevők] minőségének, és azokat a jármű gyártójának előírásai és gyártási szabványai szerint gyártották”.

6 A 2007/46 irányelv 31. cikke, melynek címe „Az alapvetően fontos rendszerek megfelelő működésének jelentős mértékű veszélyeztetésére alkalmas részek [helyesen: alkatrészek] vagy berendezések értékesítése és üzembe helyezése”, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok csak abban az esetben engedélyezik a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működését jelentős mértékben veszélyeztető részek [helyesen: alkatrészek] vagy berendezések értékesítését, értékesítésre kínálását vagy üzembe helyezését, ha ezen részeket [helyesen: alkatrészeket] vagy berendezéseket az (5)–(10) bekezdéssel összhangban jóváhagyó hatóság engedélyezte.

(2) Az (1) bekezdésnek megfelelően engedélyezendő részeket [helyesen: alkatrészeket] és berendezéseket fel kell venni a XIII. mellékletben meghatározott jegyzékbe. [...]

[...]

(11) Ez a cikk nem alkalmazandó egy részre [helyesen: alkatrésze] vagy berendezésre addig, amíg az a XIII. mellékletben nem szerepel. [...]

(12) Amíg nem születik döntés arról, hogy egy részt [helyesen: alkatrészt] vagy berendezést fel kell-e venni az (1) bekezdésben említett jegyzékbe, a tagállamok a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működésének jelentős veszélyeztetésére alkalmas részekkel [helyesen: alkatrészekkel] vagy berendezésekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezéseket tarthatnak fenn.

A kérdéses részekkel [helyesen: alkatrészekkel] vagy berendezésekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezések hatályukat veszítik, amint e döntés megszületik.

[...]”.

Az 1400/2002 rendelet

7 Az 1400/2002 rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) E rendelet alkalmazásában:

[...]

t) »Eredeti cserealkatrészek« azok a tartalék alkatrészek [helyesen: cserealkatrészek], amelyek a gépjármű összeszereléséhez használt elemekkel azonos minőségűek, és amelyeket a gépjárműgyártó által az adott gépjármű alkatrészeinek vagy tartalék alkatrészeinek [helyesen: cserealkatrészeinek] gyártására meghatározott előírásoknak és gyártási szabványoknak megfelelően gyártanak. [...] Az ellenkező bizonyításáig vélelmezhető, hogy a részek [helyesen: az alkatrészek] eredeti tartalék alkatrészek [helyesen: cserealkatrészek], amennyiben az alkatrész gyártója tanúsítja, hogy az alkatrészek megfelelnek az adott jármű összeállításához felhasznált alkatrészek [összetevők] minőségének, és azokat a gépjárműgyártó előírásainak és gyártási szabványainak megfelelően állították elő;

u) »megfelelő minőségű tartalék alkatrészek [helyesen: megfelelő minőségű cserealkatrészek]«: kizárólag azok a tartalék alkatrészek [helyesen: cserealkatrészek], amelyeket olyan vállalkozások állítottak elő, amelyek bármikor tanúsítani tudják, hogy az adott alkatrészek megfelelnek az adott gépjármű összeszereléskor felhasznált alkatrészek [helyesen: összetevők] minőségének;

[...]”

8 Az 1400/2002 rendelet 12. cikkének (3) bekezdése a következőket írja elő:

„Ez a rendelet 2010. május 31-én hatályát veszti.”

A román jog

9 A módosított, a közúti járművekhez használt termékek és anyagok jóváhagyásáról és hitelesítéséről, valamint e termékek és anyagok kereskedelmi forgalomba hozatalának és forgalmazásának feltételeiről szóló 80/2000. sz. kormányrendelet (a továbbiakban: 80/2000. sz. kormányrendelet) 1. cikke (1), (2), (4), (5) és (8) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) A közúti járművekhez történő használatra szánt új termékek és anyagok csak akkor hozhatók kereskedelmi forgalomba és/vagy forgalmazhatók, ha megfelelnek a jelen kormányrendeletben előírt feltételeknek.

(2) A közúti közlekedés biztonságával, a környezetvédelemmel, az energiahatékonysággal [...] kapcsolatos termékek és anyagok csoportjába tartozó új termékek és anyagok csak akkor hozhatók kereskedelmi forgalomba és/vagy forgalmazhatók, ha azokat jóváhagyták, vagy adott esetben hitelesítették.

[...]

(4) A (2) bekezdésben említett termékek jóváhagyását egy önálló ellenőrző szervezet, a [RAR] végzi, amely a közlekedésért és infrastruktúráért felelős minisztérium felügyelete alatt álló szakosított műszaki szervezet [...], és e jóváhagyásra az RAR vagy az RAR által minősített műszaki szolgálatok által végzett vizsgálatok eredményei alapján kerül sor.

(5) A (2) bekezdésben említett termékek és anyagok hitelesítését az RAR végzi, az RAR vagy az RAR által minősített műszaki szolgálatok által végzett vizsgálatok eredményei alapján.

[...]

(8) A (4) és (5) bekezdés alól kivételt képeznek:

- a) a genfi egyezmények alapján a szerződő felek illetékes hatóságai által jóváhagyott termékek;
- b) az Európai Unió irányelveinek/rendeleteinek megfelelően a tagállamok illetékes hatóságai által jóváhagyott vagy hitelesített termékek;
- c) eredeti termékek vagy eredeti cseretermékek;
- d) kizárólag sportversenyekre – és nem közúti forgalomban történő felhasználásra – szánt járművekhez történő használatra gyártott új termékek és anyagok. Ez a kivétel nem alkalmazható, ha az érintett termékek és anyagok kettős felhasználásúak, azaz mind a sportversenyekre szánt járművek, mind a közúti közlekedésre szánt járművek esetében felhasználhatók.”

10 E kormányrendelet 1b. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A jelen kormányrendelet alkalmazásában:

1. »termék«: olyan rendszer, berendezés, alkatrész, összetevő vagy műszaki egység, amelyet valamely gépjármű gyártásához használnak, vagy a gépjárműben meglévő ilyen elem helyettesítésére alkalmaznak, vagy valamely jóváhagyott gépjárműbe való későbbi beszerelésre/használatra alkalmaznak. Lehet:

1.1. »eredeti termék«: olyan termék, amelyet a jármű gyártója által a kérdéses jármű összeszereléséhez szükséges termékek gyártására vonatkozóan megadott előírásoknak és gyártási szabványoknak megfelelően gyártanak. Ez a meghatározás magában foglalja azokat a termékeket is, amelyeket e termékekkel azonos gyártósoron gyártanak. Amennyiben az ellenkezőjét nem bizonyítják, ezek a termékek eredeti termékeknek vélelmezhetők, ha a gyártójuk igazolja, hogy a termékek minősége megfelel a kérdéses jármű összeszereléséhez használt termékek minőségének, és azokat a jármű gyártójának előírásai és gyártási szabványai szerint gyártották.

[...].”

11 Az említett kormányrendelet 4. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Kereskedelmi forgalomba hozatal és/vagy forgalmazás céljából a termékekhez és anyagokhoz mellékelni kell a hatályos jogszabályokban előírt iratokat.”

12 A 80/2000 kormányrendelet 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Szabálysértésnek minősülnek az alábbiak, a következő jogkövetkezményekkel:

- a) az 1. cikk (2) bekezdése [...] rendelkezéseinek megsértése, 1000 RON-tól 5000 RON-ig terjedő [körülbelül 227 eurótól 1135 euróig terjedő] bírsággal;”

[...].”

- 13 A közúti járművekhez használt termékek és anyagok jóváhagyásáról és hitelesítéséről, valamint e termékek és anyagok kereskedelmi forgalomba hozatalának feltételeiről szóló szabályok jóváhagyásáról szóló, 2005. december 8-i 2135. sz. közlekedési, építésügyi és idegenforgalmi miniszteri rendelet melléklete magában foglalja „A közúti járművekhez használt termékek hitelesítésére vagy jóváhagyására vonatkozó módszertan és feltételek” című II. fejezetet. E fejezet részét képezi a 2.1. pont, mely a következőképpen rendelkezik:

„A belföldön gyártott vagy behozott, V. fejezetben található jegyzékben szereplő termékek csak akkor hozhatók kereskedelmi forgalomba, ha azokat az RAR. hitelesítette vagy jóváhagyta. A hitelesítést vagy jóváhagyást gyártók, a gyártók képviselői, importőrök vagy forgalmazók kérhetik. [...]”

- 14 Ugyanezen melléklet V. fejezete foglalja magában azoknak a termékeknek és anyagoknak a jegyzékét, amelyek forgalomba hozatalához az RAR ilyen hitelesítése vagy jóváhagyása szükséges. E jegyzék felsorolja a közúti járművek által a közúti biztonsággal, a környezetvédelemmel, az energiahatékonysággal és a lopás elleni védelemmel kapcsolatban használt elemeket. Ezen V. fejezet magában foglalja az 5.1.3. pontot, amely az üzemanyagszűrőket említi, és az 5.3.2. pontot, amely felsorolja a vízszivattyúkat.

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 A Capoda, amely romániai székhelyű társaság, más tagállamban székhellyel rendelkező társaságoktól beszerzett, a gépjárművek javítását, karbantartását és működését lehetővé tevő termékeket és cserealkatrészeket forgalmaz e tagállamban.
- 16 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a RAR által 2011. június 21-én végzett ellenőrzés nyomán e szervezet megállapította, hogy az említett társaság a közúti járművekhez olyan vízszivattyúkat és üzemanyagszűrőket forgalmaz Romániában, amelyek a közút biztonságát és a környezetvédelmet érintő alkatrészek kategóriájába tartoznak, anélkül hogy e termékeket a nemzeti szabályozásnak megfelelően hitelesítették vagy jóváhagyták volna. Következésképpen a RAR a szabálysértést és annak szankcióját megállapító, 2011. június 28-i jegyzőkönyvben a Capodát 2000 román lei (RON) (hozzátétőlegesen 454 euró) megfizetésére kötelezte.
- 17 E társaság azzal érvel, hogy e termékeket németországi székhelyű társaságoktól szerezte be, és azokat olyan igazolások kísérték, amelyek tanúsították, hogy az 1400/2002 rendelet 1. cikkének értelmében vett eredeti cserealkatrészekről, vagy megfelelő minőségű cserealkatrészekről van szó, melyeket más tagállamokban bocsátottak szabad forgalomba. Ezenfelül e dokumentumok azt is tanúsították, hogy a szóban forgó termékeket ugyanazon gyártási egységekben gyártották, mint az eredeti berendezéseket, és azokat a gyártás helye szerinti tagállamok illetékes hatóságai jóváhagyták. E körülmények között a Capoda úgy vélte, hogy a kölcsönös elismerés elve alapján e termékek mentesülnek a román jog által előírt hitelesítési és jóváhagyási kötelezettség alól.
- 18 A Capoda a Judecătoria Cluj-Napocához (kolozsvári elsőfokú bíróság, Románia) fordult, és kérelmezte ezen, 2011. június 28-i jegyzőkönyv megsemmisítését. E bíróság a 2012-es ítéletében e kérelemnek helyt adott, és megállapította, hogy bár a vitatott alkatrészek azon alkatrészek kategóriájába tartoznak, amelyek a közúti biztonsággal és a környezetvédelemmel kapcsolatosak, és amelyekre vonatkozóan a román jog hitelesítési és jóváhagyási eljárást ír elő, azokat az 1400/2002 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének t) és u) pontjában az „eredeti cserealkatrészek” és a „megfelelő minőségű cserealkatrészek” fogalmára vonatkozóan előírt meghatározásra tekintettel a 80/2002. sz. kormányrendelet 1b. cikkének 1.1. pontja alapján eredeti termékeknek lehet tekinteni. Következésképpen e bíróság megállapította, hogy ezen alkatrészeknek az említett kormányrendelet 1. cikkének (8) bekezdése alapján mentesülniük kell a hitelesítési és jóváhagyási eljárás alól.

- 19 A Tribunalul Cluj (Kolozs megyei törvényszék) amelynek az ezen ítélettel szemben a RAR és a 2011. június 28-i jegyzőkönyvet elkészítő alkalmazott, J.-C. Bejan által előterjesztett fellebbezési kérelemről kellett határoznia, megváltoztatta a meghozott ítéletet, és fenntartotta a jegyzőkönyv hatályát, megállapítva, hogy a Capoda által benyújtott dokumentumok nem bizonyítják, hogy a vitatott alkatrészeket a RAR jóváhagyta, és azt sem tanúsítják, hogy azok eredetiek, hiszen a forgalmazók, és nem a gyártók által kiállított dokumentumokról van szó.
- 20 A Capoda 2013. október 26-án ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Tribunalul Cluj (Kolozs megyei törvényszék) elé. E társaság különösen azzal érvel, hogy a hitelesítési és jóváhagyási eljárásnak a vitatott alkatrészekre való alkalmazása ellentétes az áruk szabad mozgásával.
- 21 E kontextusban a Tribunalul Cluj (kolozs megyei törvényszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Az uniós jog, nevezetesen az EUMSZ 34. cikk, a [2007/46] irányelv 31. cikkének (1) bekezdése, továbbá az [1400/2002] rendelet 1. cikke (1) bekezdésének t) és u) pontja értelmezhető-e úgy, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint a 80/2000. sz. kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdése, amennyiben a behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedést vezet be, amely szabályozás értelmében olyan új termékek és anyagok szabad mozgásához (eladás, forgalmazás), amelyek a közúti közlekedés biztonságával, a környezetvédelemmel, az energiahatékonysággal és a közúti járművek lopásával szembeni védelemmel kapcsolatos termékek és anyagok csoportjába tartoznak, szükséges vagy az, hogy az eladó/forgalmazó/kereskedő bemutasson egy, a gyártó által kereskedelmi forgalomba hozatal vagy forgalmazás céljából kiállított típusbizonyítványt vagy igazolást, vagy ha az eladó/forgalmazó/kereskedő nem szerezte meg ezt a típusbizonyítványt vagy igazolást, vagy nincs annak birtokában, szükséges az érintett termékek típusjóváhagyási eljárásának a [RAR] általi lefolytatása és a RAR által kereskedelmi forgalomba hozatal vagy forgalmazás céljából kiállított típusbizonyítvány megszerzése, ha jöllehet az eladó/forgalmazó/kereskedő rendelkezik kereskedelmi forgalomba hozatal és/vagy forgalmazás céljából kiállított, az alkatrészek más uniós tagállambeli olyan forgalmazója által rendelkezésre bocsátott megfelelőségi nyilatkozattal, amely e tagállam területén szabadon forgalmazza ezen alkatrészeket, e bizonyítvány nem elegendő az említett áruk szabad mozgásához/eladásához/forgalmazásához?
- 2) Az uniós jog, nevezetesen a mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésre vonatkozó EUMSZ 34. cikk, a [2007/46] irányelv 31. cikkének (1) bekezdése, továbbá az [1400/2002] rendelet 1. cikke (1) bekezdésének t) és u) pontja értelmezhető-e úgy, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében olyan új termékek és anyagok szabad forgalmazásának lehetővé tételéhez, amelyek a közúti közlekedés biztonságával, a környezetvédelemmel, az energiahatékonysággal és a közúti járművek lopásával szembeni védelemmel kapcsolatos termékek és anyagok csoportjába tartoznak, nem elegendő a kereskedelmi forgalomba hozatal és/vagy forgalmazás céljából kiállított, a közúti közlekedés biztonságával, a környezetvédelemmel, az energiahatékonysággal és a közúti járművek lopásával szembeni védelemmel kapcsolatos termékek és anyagok csoportjába tartozó termékek és anyagok más uniós tagállambeli forgalmazója által rendelkezésre bocsátott megfelelőségi nyilatkozat, ha e más uniós tagállambeli forgalmazó az említett alkatrészeket e tagállam területén szabadon forgalmazza, és e bizonyítványnak megfelelően az érintett alkatrészek az Európai Unió területén forgalmazhatók?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságáról

- 22 A román kormány az EUMSZ 34. cikke és az 1400/2002 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének u) és t) pontjára vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanságára hivatkozott. Egyrészt azzal érvel, hogy a 2007/46 irányelv az általa szabályozott területen teljes körű harmonizációt valósít meg, így nem teszi lehetővé az elsődleges jogra hivatkozást. Másrészt azzal érvel,

hogyan az 1400/2002 rendelet már nem volt hatályban a RAR által végzett ellenőrzés időpontjában, és az új uniós jogi rendelkezések már nem tartalmazzák azokat a fogalom meghatározásokat, amelyeknek az értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság kéri.

- 23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az utóbbiak által eldöntendő jogviták megoldásához szükséges támpontokat nyújt az uniós jog értelmezése terén (lásd többek között: Klarenberg-ítélet, C-466/07, EU:C:2009:85, 25. pont).
- 24 Ezen együttműködés keretében kizárólag a jogvitában eljáró, a meghozandó bírósági határozatért felelősséget viselő nemzeti bíróságra tartozik, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje az előzetes döntéshozatalnak az ítélethozatalhoz való szükségességét, valamint a Bíróság elé terjesztett kérdéseinek a relevanciáját. Tehát ha az előterjesztett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozni róluk (lásd többek között: Klarenberg-ítélet, C-466/07, EU:C:2009:85, 26. pont).
- 25 Ebből következik, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja (lásd többek között: Klarenberg-ítélet, C-466/07, EU:C:2009:85, 27. pont).
- 26 A jelen ügyben nem lehet sikeresen érvelni azzal, hogy az EUMSZ 34. cikk nyilvánvalóan nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával. Ezenfelül az a kérdés, hogy e cikket nem kell-e értelmezni amiatt, hogy a 2007/46 irányelv teljes körű harmonizációt hajtott végre, nem képez elfogadhatatlansági okot, és azt az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válaszok keretében kell értékelni. Következésképpen a román kormány által az EUMSZ 34. cikk tekintetében felhozott elfogadhatatlansági kifogásnak nem lehet helyt adni.
- 27 Ezzel szemben az 1400/2002 rendelet a 12. cikkében a lejáratainak az időpontját 2010. május 31-ben határozta meg. Mivel az alapügy tárgyát képező jegyzőkönyvet 2011. június 28-án fogadták el, e rendelet nem alkalmazható az alapügyre. Az is megállapítható, hogy az eredeti cserealkatrészek vagy a megfelelő minőségű cserealkatrészek fogalmának az e rendelet 1. cikke (1) bekezdésének t) és u) pontjában előírt meghatározásai mindenestre csupán e rendelet keretében alkalmazandók, mely csupán a Szerződés korábbi 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazását érintette.
- 28 Következésképpen az előterjesztett kérdések az e rendeletre vonatkozó részükben elfogadhatatlanok.
- 29 A román kormány álláspontja szerint továbbá a 2007/46 irányelv 31. cikke (1) bekezdésének rendelkezései egyértelműek, és nem hagynak teret olyan észszerű kételynek, amely igazolná az értelmezés kérését. Mivel az ilyen érv nem minősül valamely előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elfogadhatatlanságára vonatkozó indoknak, azt el kell utasítani.
- 30 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanok az 1400/2002 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének t) és u) pontjára vonatkozó részükben.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 31 A kérdést előterjesztő bíróság a két kérdésével, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 34. cikket és a 2007/46 irányelv 31. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely a közúti járművekhez való új alkatrészeknek – a jelen esetben vízszivattyúknak és üzemanyagszűrőknek – a valamely tagállamban történő forgalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy e tagállamban alkalmazzanak hitelesítési vagy jóváhagyási eljárást, kivéve ha típusbizonyítvány vagy igazolás útján bizonyítják, hogy e termékek tekintetében más tagállamban már lefolytattak ilyen eljárást, vagy hogy az e szabályozás értelmében vett eredeti alkatrésztől vagy megfelelő minőségű cserealkatrészekről van szó, de a forgalmazó által e tekintetben kiállított dokumentum nem minősül kielégítőnek.
- 32 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2007/46 irányelv 1. cikkéből az következik, hogy az nemcsak olyan harmonizált keretet hoz létre, amely a hatálya alá tartozó valamennyi új járműnek, valamint az ilyen járművek rendszereinek, összetevőinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásához szükséges igazgatási rendelkezéseket és általános műszaki követelményeket tartalmaz az Unión belül történő nyilvántartásba vételük, értékesítésük és forgalomba helyezésük megkönnyítése érdekében, hanem létrehozza továbbá az ezen irányelvvel összhangban jóváhagyott járművekhez szánt alkatrészek és berendezések értékesítésére és forgalomba helyezésére vonatkozó rendelkezéseket is.
- 33 A Bíróság elé terjesztett iratokból az tűnik ki, hogy az alapügy a rendelkezések ezen második kategóriájába tartozik, amit azonban a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.
- 34 A 2007/46 irányelv a 31. cikkének (1) bekezdése keretében azt írja elő, hogy a tagállamok csak abban az esetben engedélyezik a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működését jelentős mértékben veszélyeztető alkatrészek vagy berendezések értékesítését, értékesítésre kínálását vagy üzembe helyezését, ha ezen alkatrészeket vagy berendezéseket az e cikk (5)–(10) bekezdésével összhangban jóváhagyó hatóság engedélyezte.
- 35 Amint az a 2007/46 irányelv 31. cikkének (2) és (11) bekezdéséből kitűnik, az (1) bekezdésnek megfelelően engedélyezendő alkatrészeket és berendezéseket azonban fel kell venni a XIII. mellékletben meghatározott jegyzékbe. Márpedig amint arra a Bizottság rámutat, ezen utóbbi intézmény e melléklet keretében nem fogadott el semmilyen jegyzéket.
- 36 Ebben az esetben – amint azt a román kormány és a Bizottság is állítja – ezen 31. cikk (12) bekezdésére kell hivatkozni, amely azt írja elő, hogy amíg nem születik meg a Bizottság döntése arról, hogy egy alkatrészt vagy berendezést fel kell-e venni az (1) bekezdésben említett jegyzékbe, a tagállamok a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működésének jelentős veszélyeztetésére alkalmas alkatrészekkel vagy berendezésekkel kapcsolatos nemzeti rendelkezéseket tarthatnak fenn, melyeknek az alkalmazhatósága azonban az említett döntés meghozatalakor megszűnik.
- 37 E rendelkezés tehát azon alkatrészek vagy berendezésrészek eladását és forgalomba helyezését érintik, amelyek – azonfelül, hogy nem szerepelnek a 2007/46 irányelv XIII. mellékletében foglalt jegyzékben – jelentős mértékben veszélyeztethetik az azon jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működését, amelybe ezen alkatrészeket vagy berendezésrészeket beszerelik, amit az alapügy tárgyát képező alkatrészek esetében a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.
- 38 Ezt követően meg kell vizsgálni, hogy a tagállamnak az ezen alkatrészek eladására és forgalomba helyezésére vonatkozó joga, amelyre ezen irányelv 31. cikkének (12) bekezdése hivatkozik, összhangban áll-e az uniós joggal és különösen az EUMSZ 34. cikkel.

- 39 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a tagállamok minden olyan kereskedelmi szabályozását, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet, az EUMSZ 34. cikk értelmében vett, mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni (lásd többek között: Dassonville-ítélet, 8/74, EU:C:1974:82, 5. pont; Juvelta-ítélet, C-481/12, EU:C:2014:11, 16. pont).
- 40 Ebből különösen az következik, hogy a valamely tagállamban jogszerűen gyártott és forgalmazott termékek esetében még uniós jogi harmonizációs intézkedések hiányában is biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy azokat valamely más tagállamban további ellenőrzések nélkül forgalmazzák. Ahhoz, hogy az ilyen ellenőrzéseket előíró nemzeti szabályozás igazolt legyen, annak az EUMSZ 36. cikkben felsorolt kivételek egyikének, vagy a Bíróság ítélkezési gyakorlatában meghatározott kényszerítő követelmények egyikének a keretébe kell tartoznia, és annak mindkét esetben alkalmasnak kell lennie az elérni kívánt cél megvalósítására, valamint nem lépheti túl a megvalósításhoz szükséges mértéket (lásd: ATRAL-ítélet, C-14/02, EU:C:2003:265, 65. pont, és Bizottság kontra Portugália ítélet, C-432/03, EU:C:2005:669, 42. pont).
- 41 A Bíróság elé terjesztett iratokból az következik, hogy az alapügy tárgyát képező szabályozás az alapügy tárgyát képező termékekre vonatkozóan jóváhagyási vagy hitelesítési eljárást ír elő, ami az EUMSZ 34. cikk értelmében mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedést képezhet, kivéve ha e szabályozás megállapít az ezen eljárások alóli, olyan kivételeket, amelyek biztosítják, hogy a más tagállamban jogszerűen gyártott és forgalmazott termékek ezen eljárások alól mentesüljenek.
- 42 Ezen iratokból azonban az is kitűnik, hogy a 80/2000. sz. kormányrendelet 1. cikkének (8) bekezdése előír ilyen kivételeket, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.
- 43 Amennyiben az bizonyosodna be, hogy ez nem így van, az illetékes nemzeti hatóságoknak kellene bizonyítaniuk azt, hogy ezt az akadályt az esetlegesen érintett termékekre tekintettel igazolhatják a közúti biztonság védelmének és a környezetvédelemnek a céljai, amelyek az ítélkezési gyakorlat szerint olyan, közérdeken alapuló nyomós indokok, amelyek igazolhatják a mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedéseket, valamint azt, hogy az akadály nem csak szükséges, hanem e célok viszonylatában arányos is (lásd többek között: Bizottság kontra Belgium ítélet, C-150/11, EU:C:2012:539, 54. és 55. pont).
- 44 Ami azt a kérdést illeti, hogy az uniós joggal ellentétes-e az, hogy a Capoda által benyújtottakhoz hasonló dokumentumok nem minősülnek kielégítőnek annak igazolására, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló alkatrészeket már jóváhagyták vagy hitelesítették, vagy hogy a nemzeti jog értelmében eredeti alkatrészekről vagy megfelelő minőségű cserealkatrészekről van szó, melyek ennek alapján mentesülnek az RAR jóváhagyási vagy hitelesítési eljárása alól, meg kell állapítani, hogy uniós jogi szabályozás hiányában a tagállamoknak kell meghatározniuk az e tekintetben előterjeszhető bizonyítási eszközöket, annak fenntartásával, hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét tiszteletben kell tartani.
- 45 E fenntartás mellett az uniós joggal tehát nem ellentétes, ha csupán a gyártótól származó igazolások bizonyíthatják, hogy már jóváhagyott vagy hitelesített részekről, vagy a nemzeti jog értelmében vett eredeti alkatrészekről vagy megfelelő minőségű cserealkatrészekről van szó, és a forgalmazótól származó igazolások ezt nem bizonyíthatják. Ezenfelül meg kell állapítani, hogy a 2007/46 irányelv 3. cikkének 26. pontja amely meghatározza ezen irányelv alkalmazásában az „eredeti alkatrészek vagy berendezések” fogalmát, azt írja elő, hogy ellenkező bizonyításig vélelmezni kell az alkatrészek eredetiségét, ha a gyártó ezt igazolja.
- 46 Következésképpen az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 34. cikket és a 2007/46 irányelv 31. cikkének (1) és (12) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely a közúti járművekhez való új alkatrészeknek – a jelen esetben vízszivattyúknak és üzemenyagszűrőknek – a valamely tagállamban

történő forgalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy e tagállamban alkalmazzanak hitelesítési vagy jóváhagyási eljárást, feltéve hogy e szabályozás ezenfelül előír olyan kivételeket, amelyek biztosítják, hogy a más tagállamban jogszerűen gyártott és forgalmazott termékek ezen eljárások alól mentesüljenek, vagy ha nem mentesülnek, olyan alkatrészekről legyen szó, amelyek jelentős mértékben veszélyeztethetik a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működését, és biztosítják továbbá, hogy ezen jóváhagyási vagy hitelesítési eljárás a közúti biztonság védelmének vagy a környezetvédelemnek a céljai tekintetében szigorúan szükséges és arányos legyen. Uniós jogi szabályozás hiányában az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének a tiszteletben tartása mellett a tagállamoknak kell meghatározniuk az annak bizonyítására vonatkozó feltételeket, hogy az ilyen alkatrészeket már jóváhagyták vagy hitelesítették, vagy azok eredeti vagy ennek megfelelő minőségű alkatrészeknek minősülnek.

A költségekről

- 47 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 34. cikket és a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról szóló, 2007. szeptember 5-i 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („keretirányelv”) 31. cikkének (1) és (12) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely a közúti járművekhez való új alkatrészeknek – a jelen esetben vízszivattyúknak és üzemanyagszűrőknek – a valamely tagállamban történő forgalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy e tagállamban alkalmazzanak hitelesítési vagy jóváhagyási eljárást, feltéve, hogy e szabályozás ezenfelül előír olyan kivételeket, amelyek biztosítják, hogy a más tagállamban jogszerűen gyártott és forgalmazott termékek ezen eljárások alól mentesüljenek, vagy ha nem mentesülnek, olyan részekről legyen szó, amelyek jelentős mértékben veszélyeztethetik a jármű biztonsága vagy környezetvédelmi tulajdonságai szempontjából alapvetően fontos rendszerek megfelelő működését, és biztosítják továbbá, hogy ezen jóváhagyási vagy hitelesítési eljárás a közúti biztonság védelmének vagy a környezetvédelemnek a céljai tekintetében szigorúan szükséges és arányos legyen.

Uniós jogi szabályozás hiányában az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének a tiszteletben tartása mellett a tagállamoknak kell meghatározniuk az annak bizonyítására vonatkozó feltételeket, hogy az ilyen alkatrészeket már jóváhagyták vagy hitelesítették, vagy azok eredeti vagy ennek megfelelő minőségű részeknek minősülnek.

Aláírások